

Akvatinte (ital. *acqua tinta*, ‘vand’ og ‘farve’) er en metode til dybtryk som bruges til at skabe toner snarere end streger. Trykpladen drysses med pulver af harpiks eller asfalt, som brændes fast ved opvarmning. Derefter ætses pladen med syre, som æder sig ned mellem de fastsmeltede korn. Jo længere tid syren bider i metallet, jo mørkere bliver aftrykket, der vil fremtræde med en kornet overflade. De områder, der skal stå hvide på papiret afdækkes med asfaltlak før første ætsning. Nuancer i tone opnås ved at variere tiden på ætsningen og gentage ætsningerne. Efter ætsningen fjernes pulverkornene, og pladen trykkes i en trykpresse.

Fotogravure (af *foto-* og afledn. af fr. *graver* ‘gravere, indhugge’) er en grafisk metode til at reproducere billeder eller fotos. En kobberplade behandles med asfalt- eller harpiksstøv og dækkes med en lysfølsom gelatine. Billedet, der skal kopieres, fremstilles først i et transparent positiv. Gennem dette positiv belyses pladen med ultraviolet lys og hærdes i forhold til belysningens styrke. Pladen ætses i en jernkloridopløsning – hvor gelatinen er tyk ætser syren langsomt i metallet, hvor den er tynd ætser syren hurtigere i metallet. Derved dannes der relief i varierende dybder svarende til tonerne i det originale billede. Pladen indfarves og aftrykket tages i en kobbertrykspresse. Metoden giver et tryk af høj kvalitet, der reproducer detaljer og stor tonerigdom.

Gouache, (fr. ‘dækfarve’, af ital. *guazzo*, af lat. *aquatio*, egl. ‘det at skulle hente vand’), er en type vandfarve bestående af pigment opløst i vand, hvor bindemidlet, ligesom i akvarel, er gummiarabicum (lim). Gouache adskiller sig fra de transparente akvarelfarver ved at indeholde større mængder af pigment i forhold til vand og også hvidt pigment (oftest kridt), som gør farven dækkende. Gouache er karakteristisk for indiske og islamiske miniaturer og har i Vesten været almindeligt i fx rigt farvede plakater.

Gravering, gravure, (kobber-) stik er en teknik, hvor en kobberplade ridses med en gravstik, et værktøj som minder om en tynd rombeformet mejsel. Metoden er oprindeligt udviklet af guldsmede til at dekorere metal. Fra begyndelsen af 1400-tallet og frem til midten af 1500-tallet blomstrede de kunstneriske kobbertryk ført an af Schongauer, Mantegna, Dürer og Lucas van Leiden. Før opfindelsen af fotografiet var gravering en historisk vigtig metode til at reproducere billeder på papir, både som enkeltstående kunsttryk og i bøger og blade. Gravering tabte dog efterhånden terræn til radering, en teknik som er lettere at lære at mestre.

Koldnål er et skarpt, spidst instrument, hvormed man ridser stregerne direkte ind i kobberpladen til en enkel type grafisk dybtryk, koldnålsradering. Teknikken er en slags gravering, men uden syreætsningen. Denne metode fjerner ikke metallet, men skaber en ridse og en grat eller kant svarende til den jordvold, en plov efterlader i en mark. Både denne grat og ridsen samler tryksværte, og det giver linjen i det færdige tryk en distinkt, fløjsagtig karakter. Koldnålsradering trykkes kun i få udgaver, da denne grat efterhånden bliver mast flad af trykpressen.

Lavering, (afledt af fr. *laver* ‘vaske’) er en maleteknik, som benyttes til at give en tegning på papir nuancer af en enkelt farvetone, fx sort eller brun, med bister, sepia, tusch, fortyndet blæk eller vandfarve. Nuancen males jævnt med en pensel over en større overflade, så ingen penselspor er synlige i det færdige produkt. Blyants- eller pennetegninger laves ofte for at angive dybde, volumen og skygge. Metoden sås først i slutningen af 1400-tallet hos italienske kunstnere som Botticelli og Leonardo da Vinci, ofte i landskabsbilleder.

Litografi (gr. lithos ‘sten’ og *graphein* ‘at skrive’), også kaldet stentryk, er en fladtryksmetode, hvor man anvender en sten eller en metalplade med en helt glat overflade. Motivet tegnes eller males direkte på en sandsten med fedtholdigt kridt eller tusch. Metoden bygger på det princip, at fedt skyr vand. Tegnede og bemalede områder er fedtbærende, ikke-behandlede områder er vandbærende. Overfladen påføres fedtholdig farve, som kun binder på de bearbejdede partier. Der trykkes på papir i en speciel litografisk presse. Ved farvelitografi anvendes en sten for hver farve.

Monotypi, (gr. *mono-* ‘enkelt’ og *typos* ‘præg, type, tryk’) er en simpel grafisk fladtryksteknik, hvor billedet males direkte på trykpladen og kun trykkes i ét unikt eksemplar. Fedtet blæk eller oliefarve påføres en plan flade (af fx metal eller glas), og billedet overføres til papir ved at pladen trykkes med et papirark i en trykpresse. Monotypier udføres ofte spontant uden forudgående skitser. Eksempler på denne teknik er Edgar Degas’ næsten 450 monotypier af kvinder i interiører og bordelscener.

Ætsning / Radering En metalplade (sædvanligvis af kobber, zink eller stål) dækkes med en voksagtig grunding, der er modstandsdygtig over for syre. Man skraber så grunden af med en spids radérnål der, hvor man ønsker at en linje skal være synlig i det færdige arbejde. Pladen dyppes i et syrebad, som efterlader forsænkede linjer i pladen der hvor metallet er blottet. Den tilbageværende grunding renses af pladen. Trykfarve lægges på pladen, som derpå tørres af, således at der kun er farve tilbage i de ætsede fordybninger i pladen. Pladen placeres i en trykpresse sammen med et papirark, som suger farven op fra de ætsede linjer. Raderingsteknikken blev udviklet tidligt i 1500-tallet til fremstilling af kunsttryk. Rembrandt, Goya og Picasso har skabt nogle af deres vigtigste værker med teknikken, og den bruges stadig i vid udstrækning i dag.

Variationer over ætsninger:

Stregætsning er en ætsning hvor billedet er opbygget af streger. Stregen er meget sirlig og ren i forhold til koldnål, som giver en mere ulden streg.

Fladbid er en ætsning hvor områder af kobberpladen netop ikke er behandlet med en voksagtig grunding, som er modstandsdygtig over for syre, og derfor ætses særlig dybt.

Sukkerakvatinte involverer sukkerløft. Sukkerløft er en teknik, hvor motivet males på kobberpladen med en pensel dyppet i en sukkeropløsning, dernæst tildækkes hele pladen med fernis, og pladen overhældes med varmt vand, således at sukkerfarven løfter grunden af. Det gør, at syren bider i kobberet, der hvor det er blotlagt, altså netop dér, hvor kunstneren har malet med sukkeropløsning. Akvatinteteknikken giver en sukkerakvatinte.